

Nr 24

Utlåtande i anledning av väckt motion angående åtgärder för att förhindra olaga trålfiske i Öresund.

I en inom riksdagens andra kammare väckt, till jordbruksutskottet hänvisad motion nr 301 av herr *Bengtsson* i Landskrona *m. fl.* har hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om att åtgärder vidtas som för framtiden bättre än nu förhindrar trålfiske i Öresund.

Beträffande de skäl, motionärerna anfört till stöd för sitt yrkande, får utskottet hänvisa till motionen.

Över motionen har utskottet inhämtat yttranden från fiskeristyrelsen och länsstyrelsen i Malmöhus län, vilken senare bifogat yttranden av fiskerintendenten i Västerhavets distrikt, chefen för Södra kustdistriktet, polismyndigheten i Hälsingborg, fiskerikonsulenten hos Malmöhus läns hushållningssällskap samt Malmöhus läns havsfiskeförening.

Såväl *fiskeristyrelsen* som *länsstyrelsen* tillstyrker bifall till motionen.

Beträffande de bestämmelser som gäller för trålfisket i Öresund lämnar *fiskeristyrelsen* härvid följande redogörelse.

Fisket i Öresund regleras av konventionen med Danmark den 31 december 1932 angående fiskeriförhållandena i de till Sverige och Danmark gränsande farvattnen (Sveriges överenskommelser med främmande makter N:o 13/1933). De häremot svarande svenska bestämmelserna återfinns i Kungl. Maj:ts kungörelse den 2 juni 1933 med vissa bestämmelser rörande fiskeriförhållandena i de till Sverige och Danmark gränsande farvattnen (nr 282; ändr. 115/1952, 46/1955 och 365/1956).

Jämlikt nämnda konvention är fiske med trål förbjudet i hela den del av Öresund som ligger söder om linjen Ellekilde Hage—Lerberget. Fiske-läget Lerberget är beläget strax söder om Höganäs. »Norr om nämnda linje må enligt för vartdera landet gällande bestämmelser fiske idkas med trål och med snurrevad intill ett avstånd av tre distansminuter från kusterna.» Vid den svenska kusten av Öresund norr om nämnda linje (dvs. mellan Lerberget och Kullens spets) får trålfiske därför ej bedrivas närmare land än fyra distansminuter. De i motionen omnämnda svenska straffbestämmelserna vid överträdande av trålfiskeförbudet har numera följande lydelse: »Bedriver någon trålfiske i strid mot bestämmelserna i 2 § 2 mom., andra stycket, straffes med dagsböter, ej under tjugo, eller fängelse i högst sex månader» (jfr SFS 46/1955 8 § första stycket och SFS 607/1954 30 §).

Bihang till riksdagens protokoll 1965. 10 saml. Nr 24

I yttrandena vitsordas allmänt, att olaga trålfiske bedrivs i Öresund. Be-
träffande omfattningen av och olägenheterna med detta anförs i huvudsak
följande.

Enligt *fiskeristyrelsen* har klagomål sedan länge förelegat från svenska
öresundskustens fiskare över att illegalt trålfiske förekommer i Öresund,
såväl söder som norr om linjen Ellekilde Hage—Lerberget. Mången gång har
det därvid — t. ex. på grund av dimma eller mörker — visat sig vara svårt
eller omöjligt att fastställa trålarens nationalitet. Tidigare ställde Kungl.
Maj:t årligen till länsstyrelsens i Malmö förfogande visst bidrag till skärpt
fiskeritillsyn i Öresund. Senaste gången så skedde synes ha varit den
4 juni 1954.

Fiskeriintendenten i Västerhavets distrikt uppger, att visst olagligt trål-
fiske bedrivs av svenska och danska fiskare. Huruvida det inom de för trål-
ning förbjudna områdena också förekommer fiskebåtar av annan nationalitet
synes vara svårt att fastställa. Klagomål över dessa förhållanden har ofta
framställts av svenska fiskare, som uppger sig ha konstaterat trålfiske
såväl söder som norr om linjen Ellekilde Hage—Lerberget.

Enligt *chefen för Södra kustdistriktet* bedrivs trålfisket i Öresund i huvud-
sak av danska trålfiskare. Tyska trålfiskare har icke kunnat konstateras
trålfiska i Öresund sedan början på 1940-talet, ej ens på där beläget interna-
tionellt vatten. Man torde därför f. n. kunna bortse från dem. — Under den
mörka årstiden är trålfisket i Öresund onekligen besvärande. Huruvida trål-
fiskarna vållat de skador, som tillfogats av svenska fiskefartyg utlagda fiske-
garn, är svårt att fastslå. En icke oväsentlig del av skadorna förorsakas nämli-
gen av nöjesfiskare, som ombord på större lustfiskefartyg bedriver pilkfiske i
Öresund. Antalet sådana fartyg kan vissa dagar uppgå till ett femtontal
med ett flertal pilkande passagerare. Därtill kommer det pilkfiske, som be-
drivs av nöjesfiskare i smärre motorbåtar. Det har bekräftats, att dessa
nöjesfiskare vid pilkning dragit upp fiskegarn, som därvid tillfogats vissa
skador. Emellertid har i en del fall skador på fiskegarnen varit sådana, att
man därav kunnat sluta sig till, att de orsakats av trålfiskare.

Fiskerikonsulenten uppger sig årligen få rapporter om att trålfiske bedri-
vits inom Öresund. I några fall har tullens kustbevakning lyckats ertappa
lagöverträdarna men i de flesta fall torde de ha undkommit. I något fall
har trålarna låtit hänga för sina registernummer för att man från land inte
skulle kunna identifiera dem. Har vid sådant tillfälle tullens kustbevaknings-
fartyg icke funnits i närheten har trålaren hunnit göra sitt drag och sedan
försvunnit ut på havet utan att ha blivit igenkänd. Förutom att man trålat
på förbjudet område har man i regel också förstört en hel del fiskredskap
som andra fiskare haft utestående i Öresund.

Malmöhus läns havsfiskeförening anför att det under senare år allt
som oftast inträffat, att de svenska fiskarna vid öresundskusten fått sina
fiskredskap förstörda genom förekommande olaga trålfiske i Öresund. Oftast
har det varit danska medborgare som bedrivit detta olaga fiske och det har
ofta hänt, att båtarna för att dölja sin identitet hängt över båtarnas regist-
reringsnummer. Från svenskt fiskarhåll råder den uppfattningen, att man
i Danmark ser relativt lätt på de överträdelser som från svenskt håll anmä-
les för åtgärd. Hitintills har således ingen ersättning för skadegörelse kunnat
åstadkommas till de drabbade svenska fiskarna, då i samtliga fall med-

delande ingått om att vederbörande anmälda saknar utmättningsbara tillgångar och att båtarna varit förhyrda.

Enligt *polismyndigheten i Hälsingborg* har dock anmälningar om olaga trålfiske icke förekommit de senare åren.

Vad gäller de åtgärder som bör vidtas för att komma till rätta med ifrågasvarande missförhållanden förordas till en början i flera yttranden att straffet för överträdelse av berörda bestämmelser skärps. *Chefen för Södra kustdistriktet* anför bl. a.

Tydligen är det så, att trålfiske i Öresund bär sig, även om fiskaren någon gång skulle bli ertappad. Detta sammanhänger med de relativt låga straff, som utdöms av de danska domstolarna för brott mot konventionens bestämmelser. I Danmark utdömda bötesbelopp varierar mellan 100 och 400 kr. Det synes således finnas möjlighet att skärpa straffen, så att de åtminstone bringas i överensstämmelse med fastställd straffsats. Övervägas bör emellertid, om straffsatserna i lagen inte bör väsentligt höjas, enär de f. n. synbarligen icke verkar tillräckligt avskräckande.

En annan åtgärd, som förordas från flera håll, är att övervakningen av trålfisket intensifieras. Detta gäller bl. a. *chefen för Södra kustdistriktet*, som anför.

Det skall här icke bestridas, att övervakningen från kustbevakningens sida f. n. är otillfredsställande, sammanhängande dels med personalsvårigheter, dels med undermålig materiel. Anslagsbeviljande myndigheter är alltför njugga vid bedömning av personal- och materielbehov vid kustbevakningen. Följden blir, att kustbevakningens patrullering bl. a. i Öresund måste inskränkas och att patrullerna i brist på snabbgående och radarutrustade tjänstebåtar dessutom inte blir så effektiva som önskvärt vore. Endast en av tre i Öresund förlagda patrullbåtar är försedd med radar och farten på båtarna är inte tillräcklig. En intensifierad övervakning av snabbgående med radar försedda kustbevakningsbåtar skulle utan tvivel i stor utsträckning förhindra trålfisket i Öresund. Det är alldeles givet, att övervakningen av trålfisket inte ensam kan motivera en förstärkning av personalen och materielen vid kustbevakningen, men det finns så många andra övervakningsområden, t. ex. sjötrafikövervakningen, som pockar på att bli tillgodosedda, vilket allt tillsammans taget väl skulle motivera en utökning av kustbevakningens resurser.

Chefen för Södra kustdistriktet ifrågasätter vidare, om inte tillsynspersonalen bör få möjlighet att beslagta trålredskap.

Enligt 11 § Kungl. Maj:ts kungörelse med vissa bestämmelser rörande fiskeriförhållandena i de till Sverige och Danmark gränsande farvattnen (SFS 1955: 282) må tillsynspersonalen icke ingripa mot danska fiskare på annat sätt än att överträdelse konstateras och behörig anmälan därom görs. Fråga är, om det inte vore mera verkningsfullt, om tillsynspersonalen finge möjlighet att vid uppdagade brott beslagta trålredskap. Det förhåller sig nämligen sannolikt så, att redskapen är mera värda än de förverkandevärden — 100—400 kr. — som nu fastställs av de danska domstolarna. Man kan därjämte inte bortse från de besvärligheter, som åsamkas den brottslige,

om han tvingas avstå från begagnandet av sina redskap intill dess domstolen tagit ställning i förverkandefrågan.

Då det förekommit att trålräddskap, förmodligen avsedda för fiske i Öresund, anträffats ombord på fiskebåtar vilkas besättning idkat krokfiske, ifrågasätter chefen för Södra kustdistriktet dessutom, om inte medförande av trål bör förbjudas på fartyg som bedriver annat fiske i Öresund.

Enligt *fiskeristyrelsen* bör de i motionen upptagna problemen kunna behandlas i samband med tillämnad revidering av ifrågavarande konvention. Här om anför styrelsen närmare.

Eftersom frågan om bättre fisketillsyn i Öresund mot bakgrunden av den gällande konventionen berör både Sverige och Danmark anser styrelsen att man i första hand bör söka råda bot på de påpekade olägenheterna genom att kontakt tas med Danmark i denna fråga.

Styrelsen har sig bekant att under perioden efter senaste världskriget danska fiskarorganisationer flera gånger uttalat sig för viss omarbeting av den åsyftade konventionen. Enligt vad styrelsen erfarit ämnar man från dansk sida — i anslutning till de förslag som under år 1964 framförts från danska, norska och svenska fiskarorganisationers sida om utflyttning av fiskegränsen i Skagerack och Kattegatt — begära att bestämmelserna i den dansk-svenska konventionen den 31 december 1932 tas upp till revidering. Det synes styrelsen kunna vara lämpligt att även de i föreliggande motion upptagna problemen därvid görs till föremål för behandling.

Utskottet. Gällande konvention med Danmark angående fiskeriförhållandena i de till Sverige och Danmark gränsande farvattnen upptar bl. a. bestämmelser om förbud mot trålfiske i Öresund och hur eventuellt brott häremot skall beivras. I förevarande motion påpekas att det trots nämnda överenskommelse och trots övervakningsåtgärder icke sällan förekommer olaga fiske som förorsakar skador på såväl yrkesfiskarnas redskap som fiskbeståndet. Motionärerna anser därför att åtgärder bör vidtas som för framtiden bättre än nu förhindrar trålfiske i Öresund.

I remissutlåtandena över motionen vitsordas allmänt, att olaga trålfiske i icke obetydlig omfattning förekommer i Öresund. Detta förhållande är givetvis otillfredsställande och utskottet delar motionärernas uppfattning att åtgärder i syfte att åstadkomma en förbättring i detta hänseende är motiverade. Såsom framgår av fiskeristyrelsens yttrande torde emellertid frågan om en revidering av bestämmelserna i den svensk-danska fiskerikonventionen i en nära framtid komma att tas upp till behandling. Utskottet förutsätter att därvid även det i motionen berörda spörsmålet beaktas och snarast bringas till en tillfredsställande lösning. Med hänsyn härtill finner utskottet sig böra så till vida biträda motionärernas yrkande, att utskottet hemställer,

att riksdagen i anledning av motionen II:301 måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t som sin mening ge till kännava utskottet i det föregående anført.

Stockholm den 9 november 1965

På jordbruksutskottets vägnar:

NILS G. HANSSON

Vid detta ärendes slutbehandling har närvarit:

från första kammaren: herrar Lage Svedberg, Nils Hansson, Carl Eskilsson, Hedström, Hermansson, Magnusson, Gunnar Pettersson, Isacson, fru Nilsson* och herr Manne Olsson;

från andra kammaren: herrar Hansson i Skegrie, Lindström, fru Lindskog, herrar Anthy*, Johanson i Västervik, Nilsson i Lönsboda, Jonasson, Lundmark, Johansson i Simrishamn och Hedin.

* Ej närvarande vid justeringen.